

Sygn. akt I PK 259/04

POSTANOWIENIE

Dnia 4 kwietnia 2005 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Andrzej Wróbel

w sprawie z powództwa J.F., S. S., M. S., L.K., H. C. i K. K.
przeciwko N. Spółce Węglowej Spółce Akcyjnej w T. i Kompanii Węglowej Spółce
Akcyjnej w K.
o wynagrodzenie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 4 kwietnia 2005 r.,
kasacji strony pozwanej Kompanii Węglowej Spółki Akcyjnej w K.
od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w K.
z dnia 27 kwietnia 2004 r., sygn. akt IX Pa .../03,

odrzuca kasację.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w K. wyrokiem z 27 kwietnia 2004 r. sygn. IX Pa .../03 na skutek apelacji pozwanej Kompanii Węgla S.A. w .od wyroku Sądu Rejonowego w J. z 26 sierpnia 2003 r., sygn. akt IV P .../02, zmienił zaskarżony wyrok w punkcie 9 w ten sposób, że zasądzoną na rzecz powoda L. K. kwotę obniżył do kwoty 807, 02 zł. (osiemset siedem złotych 02/100), na rzecz powoda S. S. do kwoty 1614, 64 zł. (jeden tysiąc sześćset czternaście złotych 64/100) na rzecz powoda M. S. do kwoty 1614, 04 zł. (jeden tysiąc sześćset czternaście złotych 04/100), na rzecz powoda E. G. do kwoty 192, 04 zł. (sto

dziewięćdziesiąt dwa złote 04/100) na rzecz J. F. do kwoty 648, 62 zł. (sześćset czterdzieści osiem złotych 62/100), na rzecz K. K. do kwoty 1153,54 zł. (jeden tysiąc sto pięćdziesiąt trzy złote 54/100) a na rzecz H. C. do kwoty 679, 24 zł. (sześćset siedemdziesiąt dziewięć złotych 24/100) oddalając powództwo w części dotyczącej kosztów przejazdu, ponadto oddalił apelację w pozostałej części.

Od powyższego wyroku pozwana Kompania Węglowa S.A. w K. wniosła kasację, w której zaskarżyła wyrok Sądu Okręgowego w części dotyczącej powodów: [...], zarzucając mu naruszenie prawa materialnego poprzez błędną jego wykładnię, a w szczególności art. 78 § 1 K.p. w związku z art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o dostosowaniu górnictwa węgla kamiennego do funkcjonowania w warunkach gospodarki rynkowej i zadaniach gmin górniczych (Dz.U. Nr 162, poz. 1112), poprzez uznanie, iż świadczenie socjalne nie stanowi 100% wynagrodzenia pracownika będącego na urlopie górniczym, będącego podstawą do obliczenia wysokości: nagrody z okazji Dnia Górnika, dodatkowej nagrody rocznej- czternastej pensji oraz nagrody jubileuszowej obliczanej zgodnie z zakładowym Układem Zbiorowym Pracy.

Wskazując na powyższe wniesiono o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w części objętego kasacją, zasądzenie od powodów na rzecz pozwanego kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg. norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przepis art. 393³ § 1 k.p.c. określa konieczne składniki kasacji. W pkt 3 tego przepisu wskazano, że kasacja powinna zawierać przedstawienie okoliczności uzasadniających jej rozpoznanie. Przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie kasacji jest jej istotnym elementem, którego brak nie pozwala na ocenę czy w sprawie występują przesłanki ustawowe dla poddania kasacji rozpoznaniu. Brak tego elementu jest uznawany w orzecznictwie za brak nie podlegający uzupełnieniu (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 listopada 2000 r., II CKN 1385/00 – OSNC 2001/3/51 oraz z dnia 30 maja 2001 r., III CZ 36/01 – OSNC 2002/2/22).

W ocenie Sądu Najwyższego z art. 393 § 1 i 2 k.p.c. wynika, że tak zwany przedsąd, a więc badanie czy w sprawie występują okoliczności uzasadniające przyjęcie kasacji do rozpoznania, jest możliwy dopiero po stwierdzeniu, że kasacja przytacza okoliczności, które – w ocenie strony skarżącej – uzasadniają przyjęcie jej do rozpoznania. Jeżeli kasacja ten konieczny element zawiera – nie ma podstaw do jej odrzucenia, zaś Sąd Najwyższy przystępuje do oceny czy jest merytoryczna podstawa do przyjęcia kasacji do rozpoznania.

W orzecznictwie zostało wyjaśnione, że spełnienie wymagania z art. 393³ § 1 pkt 3 k.p.c. powinno przybrać formę wyodrębnionego strukturalnie wyводу prawnego, w którym skarżący wskaże, jakie to konkretnie występujące w sprawie okoliczności pozwalają zakwalifikować kasację do rozpoznania i uzasadni dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek usprawiedliwiających przyjęcie kasacji (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 17 października 2001 r., III CZ 98/01, OSNC 2002/5/71; z 30 maja 2001 r., III CZ 36/01, OSNC 2002/2/22; czy z 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002/1/11).

W uchwale połączonych Izb Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 2002 r., sygn. akt III CZP 72/02 (publ. Biuletyn SN 2002 r., nr 12, poz. 8) przyjęto, iż z treści całego art. 393 k.p.c. wynika, że przepis ten przewiduje cztery następujące okoliczności, w których Sąd Najwyższy nie może odmówić przyjęcia kasacji do rozpoznania:

- w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne,
- istnieje potrzeba dokonania wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie,
- zaskarżone orzeczenie oczywiście narusza prawo,
- zachodzi nieważność postępowania przed sądem odwoławczym.

Katalog ten ma charakter rozłączny w tym sensie, że istnienie którejkolwiek przyczyny jest wystarczającą przesłanką przyjęcia kasacji do rozpoznania.

Skarżący powinien wypełnić ciążący na nim obowiązek wynikający z art. 393³ § 1 pkt. 3 K.p.c. poprzez przytoczenie szczegółowej argumentacji prawnej, wykazującej, że w przyjętych ustaleniach faktycznych, stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia, zachodzi przynajmniej jedna z wymienionych w art. 393

K.p.c. przesłanek, uzasadniających zakwalifikowanie kasacji do merytorycznego rozpoznania.

W rozpoznawanej sprawie nie występują okoliczności, które z urzędu uzasadniałyby zmianę albo uchylenie zaskarżonego wyroku, gdyż nie zachodzi nieważność postępowania. Analiza treści przesłanek tworzących ustawowy katalog okoliczności, uzasadniających przyjęcie kasacji do rozpoznania, prowadzi do wniosku, że wszystkie one mają charakter kwalifikowany w tym sensie, iż każda z nich przekracza miarę „zwykłego” naruszenia prawa, stanowiącego zazwyczaj wystarczającą podstawę innych środków odwoławczych. W przypadku okoliczności z pkt 1-2 § 1 art. 393 k.p.c. stwierdzenie to jest oczywiste – wynika wprost z brzmienia tego przepisu. Także sformułowanie pierwszej przesłanki z art. 393 § 2 akcentuje jej niezwykłość, ponieważ wymaga się tu naruszenia prawa w stopniu „oczywistym”, czyli rażącego, widocznego na pierwszy rzut oka, bez potrzeby zagłębiania się w sprawę. Wreszcie nieważność postępowania jest kwalifikowana przez samą ustawę jako okoliczność wyjątkowa, nadzwyczajna, dlatego że sądy wszystkich instancji, włącznie z Sądem Najwyższym, zobowiązane są brać ją pod rozwagę z urzędu.

W przywoływanej uchwale połączonych Izb Sądu Najwyższego wyjaśniono, że rzeczą profesjonalisty sporządzającego kasację jest wskazanie konkretnych przyczyn występujących w sprawie, mających uzasadnić jej merytoryczne rozpoznanie.

Biorąc powyższe pod rozwagę, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.